

Tento materiál byl vytvořen v rámci projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Projekt MŠMT ČR	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu	CZ.1.07/1.4.00/21.2146
Název projektu školy	Inovace ve vzdělávání na naší škole ZŠ Studánka
Šablona III/2	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

SADA č. IX

Identifikátor: **VY_32_INOVACE_SABLONA IX_D, DUM 2**

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

Název: České stavovské povstání

Autor: Mgr. Ilona Bartošková

Stručná anotace: Materiál zachycuje významné události a osobnosti českého stavovského povstání.

Metodické zhodnocení: Materiál byl odpilotován ve třídě 8.A dne 12. 9. 2011. Časová dotace 1 hodina. Má sloužit jako podpora výkladu učitele. K další samostatné, popř. skupinové práci žáků je možné použít stejnojmenný pracovní list.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr.
Ilona Bartošková

1618 - 1620

ČESKÉ STAVOVSKÉ POVSTÁNÍ

Pražská defenestrace – 23.5. 1618

- Vyhození pražských místodržících Viléma Slavaty z Chlumu a Košumberka , Jaroslava Bořity z Martinic a písaře Fabricia z okna Pražského hradu.

Obr. 1

- První byl vyhozen Martinic. Říká se, že když padal, stihl vykřiknout: „*Jesu, Maria, miserere mei!*“ a jeden ze stavů reagoval slovy: „*Schválně, jestli mu ta jeho Marie pomůže.*“ Když se poté podíval z okna do příkopu a viděl Martinice živého, zvolal: „*U všech svatých! Ona mu pomohla!*“

Obr. 2

- ◉ Památná je věta vzteklého Thurna, která zněla: „*Edle Herrn, da habt Ihr den anderen*“ („*Urození pánové, tady máte toho druhého.*“).
- ◉ Všichni tři přežili, neboť pod okny paláce bylo údajně „nastláno“ listinami a jiným neřádstvem. Podle moderních výzkumů pánům místodržitelům také velmi pomohlo, že se půda pod okny svažovala a nebyla rovná.

Obr. 3

Jindřich Matyáš Thurn

vůdce českého
stavovského
vojska

Zimní král a zimní královna

● Fridrich Falcký

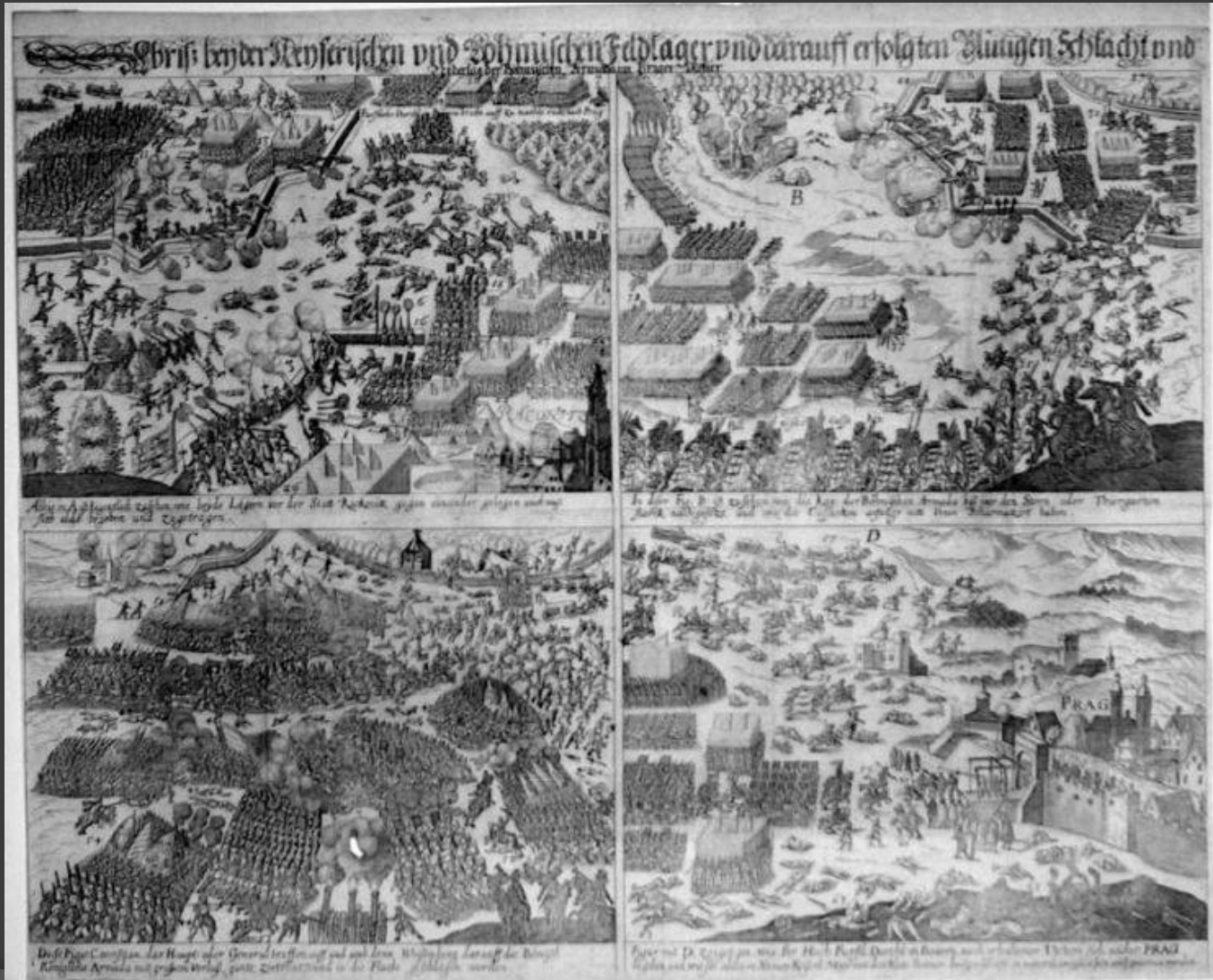
Obr. 5

● Alžběta Stuartovna

Obr. 6

8. listopadu 1620 na Bílé hoře

Obr. 8

Obr. 9

Poprava 27 českých pánů

*Verzeichnus was gestalt der Graff von Schlick vnd andre
hohe vnd Niderstands Personen hingericht vnd vollzogen worden.*

NA·MÍSTĚ·ZDE·V·DLAŽBĚ·VYZNAČENÉM
STÁLO·POPRAVIŠTĚ;·NA·KTERÉM·V·PONDĚLÍ
DNE·21. ČERVNA·L.P 1621. OD·HODINY·PÁTÉ·AŽ
DO·DEVÁTÉ·RANNÍ·OBĚTOVALO·ŽIVOT·SVŮJ
PRO·HÁJENÍ·SVOBODY·KRÁLOVSTVÍ·ČESKÉHO
TĚCHTO·DVACET·SEDM·MUČEDLNÍKŮ:

JÁCHYM ONDŘEJ ŠLIK SVOB.PÁN Z HOLEJŠE.
VÁCLAV ST. BUDOVEC SVOB. PÁN Z BUDOVA.
KRIŠTOF HARANT SVOB.PÁN Z POLŽIC A BEZDRUŽIC.
KAŠPAR KAPLIŘ RYTÍŘ ZE SULEVIC.
PROKOP DVOŘECKÝ RYTÍŘ Z OLBRAMOVIC.
FRIDRICH RYTÍŘ Z BÍLÉ.
JINDŘICH RYTÍŘ OTTA Z LOSU.
DIVIŠ ČERNÍN RYTÍŘ Z CHUDENIC.
VILÉM ST. RYTÍŘ KONECCHLUMSKÝ Z KONECCHLUMÍ.
BOHUSLAV ST. RYTÍŘ Z MICHALOVIC.
MISTR VALENTIN KOCHAN Z PRACHOVÉ,
RADNÍ NOVÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.
TOBIÁŠ ŠTEFEK Z KOLODĚJ,
MĚŠTAN NOVÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.
JAN JESENSKÝ Z JESENÉHO,
DOKTOR LÉKAŘSTVÍ A REKTOR UNIVERSITY.
KRIŠTOF ST. KOBER Z KOBERSPERKU,
MĚŠTAN MENŠÍHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.
JAN ST. ŠULTYS Z FELSDORFU,
PRIMÁTOR KUTNOHORSKÝ.
MAXMILIAN HOŠTÁLEK Z JAVOŘIC,
PRIMÁTOR ZATECKÝ.
D. LEANDER RYPPEL Z RUPPACHU,
MĚŠTAN STARÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.
JIRÍ HAUNSILD Z FÜRSTENFELDU,
DOKTOR PRÁV A MĚŠTAN STARÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.
JAN KUTNAUER ZE SONNENŠTEJNA,
RADNÍ STARÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.
ŠIMON SUŠICKÝ ZE SONNENŠTEJNA,
RADNÍ STARÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.
NATANAEL VODNANSKÝ Z URAČOVA,
PRIMÁTOR STARÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.
VÁCLAV MAŠTEROVSKÝ Z JIZBICE,
MĚŠTAN NOVÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.
JINDŘICH KOZEL Z PECLINOVCE,
RADNÍ NOVÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.
ONDŘEJ KOCOUR Z VOTINA,
RADNÍ NOVÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.
JIRÍ ŘEČICKÝ,
RADNÍ NOVÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.
MICHAL WITMAN,
RADNÍ NOVÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.
ŠIMON VOKÁČ Z CHÝS A ŠPICBERKU,
RADNÍ NOVÉHO MĚSTA PRAŽSKÉHO.

Pamětní deska
se jmény
popravených
na Staroměstské
radnici

Použité zdroje

- × Obr. 1 **Karel Svoboda Defenestrace** [cit. 2011-09-11]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Karel_Svoboda_Defenestrace.jpg
- × Obr. 2 **Prager Fenstersturz Wahrhaftige Zeitung aus Prag** [cit. 2011-09-11]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Prager_Fenstersturz_Wahrhaftige_Zeitung_aus_Prag.JPG
- × Obr. 3 **Fenstersturz2** [cit. 2011-09-11]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: <http://de.wikipedia.org/w/index.php?title=Datei:Fenstersturz2.jpg&filetimestamp=20070806104157>
- × Obr. 4 **Heinrich Matthias von Thurn Seite 1 Bild 0001** [cit. 2011-09-11]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heinrich_Matthias_von_Thurn_Seite_1_Bild_0001.jpg
- × Obr. 5 **Gerard van Honthorst 006** [cit. 2011-09-11]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Gerard_van_Honthorst_006.jpg
- × Obr. 6 **Nicholas Hilliard 019** [cit. 2011-09-11]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Nicholas_Hilliard_019.jpg
- × Obr. 7 **Battle of White Mountain** [cit. 2011-09-11]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Battle_of_White_Mountain.jpg
- × Obr. 8 **Wite Mountain - the tumulus** [cit. 2011-09-11]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Wite_Mountain_-_the_tumulus.JPG
- × Obr. 9 **WhiteMountainMemorial** [cit. 2011-09-11]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:WhiteMountainMemorial.jpg>
- × Obr. 10 **Hinrichtung auf dem Altstädter Ring** [cit. 2011-09-11]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Hinrichtung_auf_dem_Altst%C3%A4dter_Ring.JPG
- × Obr. 11 a 12 vlastní zdroj